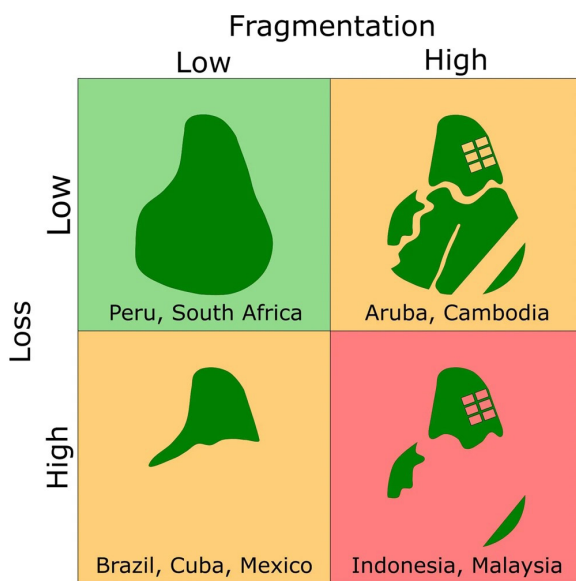

روند جهانی نرخ تخریب و گسستگی جنگل‌های مانگرو

ترجمه: سیدمحمد معین صادقی*

این پژوهش در مورد نقش منفی گسستگی، برای بسیاری از اکوسیستم‌های موجود در طبیعت درست است. متأسفانه این گسستگی‌ها که در کشور ما هم فراوان روی می‌دهد، آسیب‌های جدی به اکوسیستم‌ها و موجودات حاضر در آن وارد می‌کند. هدف از انتشار این خبر، جلب توجه مدیران و کارشناسان اجرایی برای کوشش بیشتر در حفظ جنگل‌های کم‌نظیر و بااهمیت مانگروی ایران در برابر انواع تهدیدها و مخاطرات پیش‌روی آنها است.

Journal Reference:

Bryan-Brown, D. N., Connolly, R. M., Richards, D. R., Adame, F., Friess, D. A. and Brown, C. J. 2020. Global trends in mangrove forest fragmentation. Scientific Reports, 10: 7117.

جنگل‌های مانگرو به‌عنوان یکی از اکوسیستم‌های ارزشمند دنیا واقع در نواحی گرمسیری، نیمه‌گرمسیری و معتدله گرم، با وجود ویژگی‌های بی‌شماری همچون جلوگیری از فرسایش خاک، ایجاد زیستگاه مناسب برای گونه‌های آبی، محافظت از نواحی ساحلی در مقابل توفان‌های دریایی، همچنین ذخیره‌سازی مقدار زیادی از کربن آبی (Blue carbon) - کربن ذخیره شده توسط موجودات زنده در اکوسیستم‌های آبی به شکل زیست‌توده و رسوبات - در مقابله با تغییر اقلیم ارزشمند هستند. به همین منظور، دال براین - براون (Dale Bryan-Brown) دانشجوی دکتری محیط‌زیست از دانشگاه گریفیت استرالیا و گروه محققین وی از استرالیا و سنگاپور به بررسی گسستگی جنگل (Forest fragmentation) در اکوسیستم‌های جنگلی مانگرو در سطح دنیا پرداختند. آنها بیان کردند که دو خطر اصلی تهدیدکننده جنگل‌های مانگرو جنگل‌زدایی و بالا آمدن آب دریاها (در نتیجه تغییر اقلیم) است. بررسی‌های آنها نشان داد، در تمامی اکوسیستم‌های جنگل‌های مانگرو، گسستگی وجود دارد، هرچند بین نرخ کاهش جنگل در هر منطقه و نرخ گسستگی جنگل رابطه مشخصی وجود ندارد. در برخی مناطق، مانند کشور کامبوج و جنوب دریای کارائیب، مقدار کاهش جنگل به نسبت اندک، ولی نرخ گسستگی جنگل بسیار شدید است. در جنوب شرق آسیا با بیشترین میزان حضور جنگل‌های مانگرو دنیا در این ناحیه (کشورهای مالزی، اندونزی و میانمار)، تبدیل جنگل‌های مانگرو به آبی‌پروری (Aquaculture) و کاشت برنج سبب نابودی بیش از ۵۰ درصد از این جنگل‌ها، همچنین افزایش گسستگی آنها شده است. نتایج این مطالعه جهانی نشان می‌دهد، در طرح‌های پایش جنگل‌های مانگرو، علاوه بر نرخ تخریب این جنگل‌ها، لازم است گسستگی آنها نیز در نظر گرفته شود؛ بیشتر مطالعات پیشین تنها به بررسی نرخ تخریب جنگل‌های مانگرو می‌پرداختند، حال آن که نباید تنها به نرخ تخریب این اکوسیستم‌ها اکتفا کرد، زیرا با گسستگی آنها، بسیاری از خدمات اکوسیستم مانگرو کاهش می‌یابد. دبیر تخصصی اخبار علمی تحلیلی: یافته به‌دست‌آمده در

* کارشناس اداره منابع طبیعی و آبخیزداری استان آذربایجان غربی، سلماس، ایران